

Redovisning av miljöledningsarbetet 2023

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Södertörns högskola

Del 1. Miljöledningssystemet

Basfakta

Antal årsarbetskrafter:

811 åa

Antal kvadratmeter:

74 075 m²

Miljöcertifiering, miljöpolicy och miljöutredning

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Nej

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Hållbarhetspolicy för Södertörns högskola. (Beslutad av Högskolestyrelsen 2022-12-16.)

Södertörns högskola ska bidra till hållbarhet genom forskning, utbildning, och samverkan med kritiska samtal om vår tids stora frågor. Högskolan ska bedriva ett aktivt och ansvarsfullt arbete för hållbarhet lokalt, regionalt och globalt. Arbetets målsättning är att bidra till att nuvarande och kommande generationer ska garanteras miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet inom ramen för de globala målen i Agenda 2030.[1] Arbetet bedrivs utifrån både den direkta och den indirekta påverkan som högskolans verksamheter har på hållbarhet. Arbetet för hållbarhet genomförs med fokus på ständig förbättring, grundat i gällande lagstiftning, samt linje med samhällets nationella och internationella åtaganden.

Det indirekta arbetet sker genom forskning, utbildning och samverkan brett gentemot hållbarhetsdimensionerna och Agenda 2030, baserat på kompetensen och intresset hos högskolans anställda. Det direkta arbetet gentemot hållbarhetsdimensionerna fokuserar främst på målen: 3, 4, 5, 10, 11, 12, 13 och 16 i Agenda 2030, samt inom dessa de delmål som högskolan påverkar genom sin verksamhet.[2]

Arbetet för miljömässig hållbarhet ska också särskilt beakta Klimatramverket [3], Generationsmålet [4] samt de sexton nationella miljö kvalitetsmålen [4]. Högskolan ska kontinuerligt minska sitt klimatavtryck i alla sina verksamheter, med särskilt fokus på livscykelperspektiv vid upphandling och inköp, hållbara pendlingsresor och tjänsteresor, samt hållbar nybyggnation och ombyggnation.

Arbetet ska utföras genom en systematisk integrering av hållbarhet och miljö i högskolans verksamheter, samt genom att förmedla av kunskap och kritiska diskussioner i samverkan med, medarbetare, chefer, studenter och externa samhällsaktörer.

Ansvar

Styrelsen uppdrar till rektor att ansvara för att upprätta hållbarhetsmål och systematiskt följa upp att dessa uppnås, samt möjliggöra för medarbetare att arbeta för en hållbar utveckling. Varje chef, medarbetare och student förväntas aktivt medverka i arbetet, enskilt, internt inom högskolan, samt med externa samhällsaktörer. Rektor utvärderar årligen hur arbetet med att främja hållbarhet och miljö fortskrider genom högskolans miljöledningssystem och fördelar efter behov uppgifter vidare i organisationen. Rektor informerar och diskuterar arbetet regelbundet med högskolans styrelse.

[1] UN General Assembly (2015), Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, A/RES/70/1

[2] Målbeskrivning: 3. God hälsa och välbefinnande [3.4, 3.a], 4. God utbildning för alla [4.3, 4.4, 4.5, 4.7, 4.a, 4.b, 4.c], 5. Jämställdhet [5.1, 5.4, 5.5], 10. Minskad ojämlikhet [10.3], 11. Hållbara städer och samhällen [11.2, 11.3, 11.7], 12. Hållbar konsumtion och produktion [från 12.2 till 12.8, 12.a, 12.c], 13. Bekämpa klimatförändringar [13.2,13.3], 16. Fredliga och inkluderande samhällen [16.1, 16.6, 16.7, 16.b]

[3] Sveriges universitets- & högskoleförbund, SUHF (2021). Klimatramverket för Sveriges universitet och högskolor.

[4] Miljödepartementet (2012). Sveriges miljömålssystem – preciseringar av miljö kvalitetsmålen och en första uppsättning etappmål. Regeringskansliet, Ds. M2012.23

3. Vilket år uppdaterade myndigheten senast sin miljöutredning?

2021

Aktiviteter, mål, åtgärder och måluppfyllelse

Direkt miljöpåverkan

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

- 1) Tjänsteresor
- 2) Generering av farligt avfall
- 3) Elförbrukning
- 4) Kemikalieanvändning och hantering i labbverksamhet
- 5) Ny- och ombyggnation
- 6) Upphandling och inköp

Ange inom vilka kategorier mål har upprättats för direkt miljöpåverkan:

- * Tjänsteresor
- * Digitala möten
- * Övrigt (beskriv i kommentarsfältet)

- Minskad klimatpåverkan från hela högskolans verksamhet och klimatarbete i linje med 1,5-gradersmålet*)
- Pendlingsresor (Klimatpåverkan)
- Kemikalieanvändning och hantering i labbverksamhet (Se över, upprätta och förbättra verksamhetsrutiner**)
- Generering av farligt avfall (Se över, upprätta och förbättra verksamhetsrutiner**)
- Utveckla och underlätta datainsamling för utformning av nyckeltal för resande, energiförbrukning, fysisk arbetsmiljö, inköp, byggnationer, digitalisering

*) Implementering av Klimatramverket för universitet och högskolor som Södertörns högskola antagit)

***) Miljöaspekten har identifierats som betydande i miljöutredning men kommer inte omsättas i högskoleövergripande mål utan i förbättrade verksamhetsrutiner, och målsätts i stället t.ex. i förvaltningsavdelningars verksamhetsplaner.

Högskolans högskoleövergripande målarbete avseende miljö och klimat utgår från dels betydande miljöpåverkan som identifierats i miljöutredning, dels betydande klimatpåverkan som identifierats i klimatberäkning.

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för aktiviteter med en direkt betydande påverkan på miljön?

1). SÖDERTÖRNS HÖGSKOLAS HÅLLBARHETSMÅL TJÄNSTERESOR:

- i.) Södertörns högskola ska minska utsläppen av växthusgaser från tjänsteresor med flyg med minst 30 procent till och med år 2025 jämfört med år 2019, mätt i koldioxidekvivalenter. (Motsvarande minst 206 ton koldioxidekvivalenter (CO₂e)).
- ii.) Södertörns högskola ska kontinuerligt öka andelen resor med tåg, med fokus på resor i Europa samt transferresor inom länder.
- iii.) Anställda inom samtliga verksamheter på Södertörns högskola ska ha goda möjligheter att genomföra möten och konferenser digitalt eller i hybridform

UR SH:S HÖGSKOLEÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSPLAN (VP) 2023. Inriktningar och uppdrag till verksamheten under hela perioden 2020-2025 med koppling till direkt miljöpåverkan (Bokstavsbeteckningen har lagts till i samband med denna redovisning för att underlätta läsningen av och kopplingen mellan svaren på fråga 5a-7a):

(0) En ny hållbarhetspolicy för högskolan behöver tas fram i bred samverkan.

(a) Det nationella initiativet Klimatramverk för universitet och högskolor ska implementeras under perioden.

(b) För att minska belastningen av hållbarhetsrapporteringen och öka transparensen bör ett system tas fram som med hel- eller delautomatisk datainsamling och analys beskriver nyckeltal relevanta för miljöledningen. Nyckeltalen kan utformas efter SH:s hållbarhetsmål och innefatta områden som: resande, energiförbrukning, fysisk arbetsmiljö, inköp, byggnationer, digitalisering, hållbart arbetsliv.

(c) Resandets omfattning bör följas upp och utvärderas i relation till olika verksamhetsbehov.

(d) Högskolans mötes- och resepolicy ska ses över i syfte att minska högskolans klimatpåverkan från resor.

(e) Resfria möten - SH ska reducera sina koldioxidutsläpp genom att öka andelen resfria möten där digital mötesteknik identifierats som en lämplig ersättning till fysiska resor. Detta kräver vidareutveckling av digitala mötesplatser för virtuella konferenser, projektarbete och andra samarbetsformer. Här kan erfarenheterna från distansarbetet under pandemin naturligt tillvaratas.

I december 2022 fastställdes SH:s nya hållbarhetsmål för tjänsteresor enligt ovan. Utöver hållbarhetsmålen för tjänsteresor har högskolan under 2023 i sitt arbete med direkt miljöpåverkan också utgått från inriktningar och uppdrag i högskolans VP 2023 enligt ovan. VP är en operationalisering av målsättningarna i högskolans utvecklingsplan 2020–2025, där direkt miljöpåverkan har integrerats.

Parallellt pågår högskolans arbete med att bereda underlag till ytterligare hållbarhetsmål kopplat till högskolans betydande direkta miljö- och klimatpåverkan som identifierats i miljöutredning respektive

klimatberäkning. Ett arbete som kommer fortsätta under 2024.

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

Nedan listas exempel på åtgärder genomförda 2023. Listan gör inte anspråk på att vara heltäckande.

(Numrering och bokstavsbeteckningar kopplar till den i svaren på fråga 4a (miljöaspekter) och/eller fråga 5a (målen)).

(1) (a) Handlingsplan för att uppnå hållbarhetsmålen för tjänsteresor har beretts under 2023 och planeras bli färdig och fastställas under 2024.

(1) (a, b, c, e). Resvaneundersökning av medarbetarnas resvanor genomfördes, i enlighet med VP 2023. Resvaneundersökningen kartlade och undersökte:

- Tjänsteresor med flyg och bil, samt alternativa mötesformer. (kopplar till 1 i, ii, iii, samt c, e)
- Digitala möten på arbetsplatsen och i hemmet (kopplar till 1 i, iii, samt a, b, e)
- Pendling till och från arbetsplatsen. (kopplat till a, b, c)
- Resvaneundersökningen gav också underlag för att följa upp mål 1 iii, med indikatorn "Användarupplevelse av kvalitet i nätverk och mjukvara".

(1) (d) Arbete med att se över och uppdatera styrdokument för tjänsteresor avseende miljö och klimat inleddes under hösten, och kommer fortsätta under 2024.

(1) Klimatutsläpp från tjänsteresor med flyg – dialoger med verksamheten: I enlighet med VP 2022 och redovisning av regeringsuppdraget "minskade utsläpp från tjänsteresor", redovisat i februari 2023, så har diskussioner påbörjats kring klimatutsläpp från tjänsteresor med flyg på institutioner, avdelningar eller motsvarande. (Se svar fråga 8.)

(a) Under 2023 har påbörjat arbete med att integrera Klimatramverket i högskolans miljöledningsarbete och verksamhet fortsatt:

- Högskolans klimatberäkning i enlighet med Klimatramverket, slutförd 2022, har använts för att identifiera målnivåer för minskning av klimatpåverkan inom de områden där högskolan har störst utsläpp av växthusgaser. Utöver mål och åtgärder för tjänsteresor, som listas ovan, har även följande arbete gjorts:
 - Diskussioner kring största klimatutsläppskategorierna har förts med institutioner/ motsvarande under hösten. (se svar fråga 8).
 - Arbetet med att upprätta mål och handlingsplaner kopplat till högskolans övriga betydande klimatutsläpp, utöver klimatpåverkan från tjänsteresor, kommer fortsätta under 2024.
 - (a, b, c) Uppdaterad beräkning av klimatpåverkan från pendlingsresor gjordes m.h.a. konsult utifrån högskolans nya resvaneundersökning för medarbetare 2023. Högskolans klimatberäkning med basår 2019 använde en resvaneundersökning från 2014, därav behov av uppdatering.

(0) (a) (6) Arbetet med att kommunicera och implementera högskolans nya hållbarhetspolicy (december 2022) har pågått under 2023. Enligt policyn ska SH kontinuerligt minska sitt klimatavtryck i alla sina verksamheter, med särskilt fokus på livscykelperspektiv vid upphandling och inköp, hållbara pendlingsresor och tjänsteresor, samt hållbar nybyggnation och ombyggnation.

(a) (6) Upphandling och inköp: 2023 har omfattande miljö- och klimatkrav ställts vid upphandling av profilprodukter och enklare fika och catering. Under sommaren trädde också nytt avtal i kraft för drift av hållbar restaurang- och caféverksamhet på Södertörns högskola restaurang där högskolan ställde omfattande klimat- och miljökrav vid upphandling via s.k. tjänstekoncession, upphandlad i slutet av 2022.

(a) IT-utrustning, återbruk och återvinning: Test med återbruksvagn för IT-utrustning, som roterar mellan avdelningar och institutioner, blev mer permanent då förvaltningens Campus- och IT-avdelning tog över ansvaret. Syftet var att samla in utrustning som kan återanvändas.

(2, 4) Fortsatt arbete med att utveckla och förbättra verksamhetsrutiner kopplat till kemikaliehantering och farligt avfall har skett under 2023, utifrån de betydande miljöaspekterna 2) och 4) för direkta miljöpåverkan.

(a) (3) Energiförbrukning, exempel på åtgärder 2023, inklusive regeringsuppdraget rörande energibesparingsåtgärder. Se svar fråga 9 del 1, samt 2.5 del 2.

(1) (e) Resfria möten, exempel åtgärder 2023 se fråga 8 och 10 del 1.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts.

1. HÅLLBARHETSMÅL TJÄNSTERESOR

MÅL: ii) Södertörns högskola ska minska utsläppen av växthusgaser från tjänsteresor med flyg med minst 30 procent till och med år 2025 jämfört med år 2019, mätt i koldioxidekvivalenter.

STATUS: Slutlig statusuppföljning 2023 i ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) är ännu ej slutförd vid tidpunkten för denna redovisning, men preliminär status och uppföljning i kg CO₂ är följande:

PRELIMINÄR STATUS: Målet bedöms i nuläget kunna nås till 2025 om det sätts in fler åtgärder

PRELIMINÄR UPPFÖLJNING i kg CO₂: En minskning av utsläpp för flygresor i kg CO₂ med 28% år 2023 jämfört med 2019.

MÅL: ii) Södertörns högskola ska kontinuerligt öka andelen resor med tåg, med fokus på resor i Europa samt transferresor inom länder.

STATUS: Målet bedöms i nuläget nås

UPPFÖLJNING:

INDIKATOR 1 (Andelen tågresor per år av det totala antalet resor per år (alla fordonsslag)): Har ökat från 19% 2019 till 28% 2023. Andelen tåg av totala antalet flyg- och tågresor har ökat från 48% 2019 till 56% 2023

INDIKATOR 2 (Andelen tågresor i Europa per år av det totala antalet flygresor i Europa per år): Har ännu inte kunnat följas pga otillräcklig statistik för internationella tågresor.

MÅL: iii) Anställda inom samtliga verksamheter på Södertörns högskola ska ha goda möjligheter att genomföra möten och konferenser digitalt eller i hybridform.

STATUS: Målet bedöms i nuläget kunna nås om det sätts in fler åtgärder

UPPFÖLJNING:

INDIKATOR 1 (Nätverkskvalitet: antalet felrapporter kopplat till nätverksproblem rapporterat i Ärendehanteringssystemet): Uppföljning ännu ej hunnit bli klar februari 2024. Väntas klar mars/april 2024.

INDIKATOR 2 (Användarupplevelse av kvalitet i nätverk och mjukvara via en enkät.): Följdes upp via resvaneundersökning medarbetare 2023.

RESULTAT: Resvaneundersökningen 2023 visade att det fortfarande finns vissa hinder för digitala möten kopplade till hur väl medarbetarna upplever att det fungerar att delta i digitala möten på arbetsplatsen respektive hemifrån.

Uppskattad preliminär status uppdrag/inriktningar till verksamheten för perioden 2020-2025 i högskolans VP 2023 med koppling till direkt miljöpåverkan:

(0) Ny hållbarhetspolicy

STATUS: Uppnått/genomfört

Kommentar: Fastställd december 2022. Hållbarhetspolicy för Södertörns högskola beslutades av Högskolestyrelsen 2022-12-16.

(a) Det nationella initiativet Klimatramverk för universitet och högskolor ska implementeras under perioden.

STATUS: Pågående. Målet bedöms i nuläget kunna nås om det sätts in fler åtgärder

Kommentar: Flera åtgärder har genomförts och fler planeras 2024.

(c) Resandets omfattning bör följas upp och utvärderas i relation till olika verksamhetsbehov.

STATUS: Genomfört eller delvis genomfört. Uppnått eller delvis uppnått.

Kommentar: Resvaneundersökning för medarbetare samt uppdaterad genomförd klimatpåverkan från pendling medarbetare beräknad 2023. Klimatberäkning slutförd 2022 basår 2019, där klimatpåverkan från resor (tjänsteresor, pendling (medarbetare och studenter) och utbytesstudier) beräknats uppdelat på organisatorisk enhet. Diskussioner med verksamheten hållits 2023. Resebyråstatistik fås löpande. Uppdaterad resvaneundersökning pendling studenter kvarstår.

(d) Högskolans mötes- och resepolicy ska ses över i syfte att minska högskolans klimatpåverkan från resor.

STATUS: Påbörjat och pågående.

Kommentar: Arbete med att se över och uppdatera styrdokument för tjänsteresor avseende miljö och klimat har påbörjats under 2023 och kommer fortsätta under 2024.

(e) Resfria möten - SH ska reducera sina koldioxidutsläpp genom att öka andelen resfria möten där digital mötesteknik identifierats som en lämplig ersättning till fysiska resor.

STATUS: Målet bedöms i nuläget kunna nås om det sätts in fler åtgärder .

Kommentar: Arbete pågår löpande. Se även status mål 1 iii).

Indirekt miljöpåverkan

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

7) Utbildning

8) Forskning

9) Studentmedverkan

10) Samverkan med omgivande samhället

Ange inom vilka kategorier mål har upprättats för indirekt miljöpåverkan:

Kärnverksamhet

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för aktiviteter med en indirekt betydande påverkan på miljön?

Under 2023 har högskolan i sitt indirekta miljö- och hållbarhetsarbete utgått från målsättningarna i Södertörns högskolas utvecklingsplan (UP) för 2020-2025, samt högskoleövergripande verksamhetsplan (VP), där hållbarhet relaterat till högskolans indirekta miljöpåverkan från främst kärnverksamheten integrerats.

Samtidigt pågår högskolans arbete med att bereda underlag till hållbarhetsmål kopplat till högskolans betydande indirekta miljöpåverkan som identifierades i miljöutredningen, ett arbete som kommer fortsätta under 2024.

Nedan beskrivs målsättningar ur högskolans UP 2020-2025, samt inriktningar och uppdrag i högskolans VP 2023, som rör indirekt miljöpåverkan. (Bokstavsbezeichnung har lagts till i samband med denna redovisning för att underlätta läsningen av och kopplingen mellan svaren på fråga 4b-7b.)

Ur SH:s UP 2020-2025, fokusområde "Hållbar utveckling i utbildning, forskning och samverkan"

UNDER KOMMANDE FEMÅRSPERIOD SKA VI:

(A) relatera utbildning och forskning till samhällsaktörers behov av hållbar utveckling och omställning

(C) utveckla en integrerad förståelse av olika dimensioner av hållbar utveckling och samhällets omställning till hållbar utveckling

(D) formulera lärandemål kring hållbar utveckling i utbildningsplaner samt främja högskoleövergripande initiativ

(E) granska möjliga målkonflikter i Förenta Nationernas globala mål, för att komma fram till varaktiga avvägningar och arbeta för en hållbar värld

Ur SH:s högskoleövergripande VP 2023, Inriktningar och uppdrag till verksamheten under hela perioden (2020-2025) med koppling till indirekt miljöpåverkan:

(a) Samtliga institutioner får i uppgift att adressera hållbar utveckling utifrån utvecklingsplanen i arbetet med sina verksamhetsplaner.

(b) En ny hållbarhetspolicy för högskolan behöver tas fram i bred samverkan.

(c) Diskussioner kring hållbarhet i lärandemål förs i institutionsnämnder, i programråd och ämnesråd.

Utvecklingen stöds och följs upp av Fakultetsnämnden och dess arbetsgrupp för hållbar utveckling. Kriterier kring hur ett lärandemål kan kategoriseras som hållbart ska tas fram.

(d) Kommunikation kring hållbarhet: För att belysa och stimulera hållbarhetsinitiativ i forskning, undervisning och samverkan ska kommunikationen, såväl internt som externt, kring hållbarhet stärkas.

Avsikten är att öka medvetenheten och komma närmare forskarnas sätt att kommunicera.

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

Nedan listas exempel på genomförda åtgärder under 2023 rörande indirekt miljöpåverkan (Listan gör inte anspråk på att vara heltäckande.)

(7, 8, 10) (b) Ny hållbarhetspolicy:

Under 2023 har arbetet pågått med att kommunicera och implementera ny Hållbarhetspolicy för Södertörns högskola, som beslutades i december 2022. Den nya policyn tydliggör bland annat hur högskolan på en

strategisk nivå ska arbeta utifrån Agenda 2030, de tre hållbarhetsdimensionerna, Generationsmålet, Miljö kvalitetsmålen, samt Klimatramverket för universitet och högskolor.

(7, 8) (A, C, D) (c) Hållbar utveckling inom utbildning och forskning:

- För tidsperioden 2023–2028 har Fakultetsnämnden utarbetat en ny modell för uppföljning och utvärdering av kvalitet i utbildning och forskning. Hållbarhet i utbildning och forskning följs i modellen upp såväl i de ämnesutvärderingar med externa sakkunniga som genomförs och följs upp vart tredje år, liksom i programrapporter för utbildningsprogram som också följs upp vart tredje år.
- En diskussion om hur aspekter om hållbar utveckling fortsättningsvis ska integreras i undervisningen påbörjades på de utbildningsdialoger som Fakultetsnämnden höll med verksamheten under 2023.
- Under våren 2023 utlyste rektormedel för att finansiera medarbetarinitiativ för hållbar utveckling. Syftet var bland annat att underlätta för medarbetare att genomföra hållbarhetsprojekt som förbättrar högskolans arbete för hållbar utveckling. Medlen resulterade i en serie med lunchseminarier tema hållbar utveckling för högskolans forskande och undervisande personal höstterminen 2023 (se även svar fråga 8).
- 2023 slutredovisades projektet Hållbara Samtal, en workshopserie för studenter inom socionomprogrammet och retorikkonsultprogrammet, som leddes av lärare från tre olika ämnen - socialt arbete, retorik och engelsk litteratur. Workshopserien avsåg att hjälpa till att hantera ungas oro inför klimatförändringar.

(7, 8) (A, C, D, E) (c, d) Kommunikation rörande utbildningar och Agenda 2030:

- Sedan mars 2019 finns de globala målen och möjligheten att hitta utbildningar kopplade till dem på webbplatsen sh.se. Kommunikationsavdelningen ansvarar för webbplatsen och får information från program- och ämnessamordnare om vilka utbildningsprogram och kurser som ska kopplas till vilka mål. Under 2023 genomförde högskolan en förstudie som följde upp hur högskolans utbildningsprogram åberopar och använder sig av de globala målen på utbildningarnas sidor på sh.se.

(8,10) (A, C) Hållbar utveckling inom forskning och samverkan:

- I november fattade rektor beslut om att inrätta fem forskningsplattformar på Södertörns högskola. En av de fem plattformarna var EcoJust - Ecologically and Socially Just Sustainability Transformations (Rättvis hållbarhetsomställning).
- Högskolan har sedan 2020 ett rektorsråd med inriktning mot hållbarhet, ett uppdrag med syftet att ge strategisk rådgivning till rektor i hållbarhetsfrågor. Rektorsrådet har under 2023 bland annat medverkat vid Sustainability Forum på Stockholms universitet. I fråga om internationella nätverk har rektorsrådet medverkat som aktiv representant för högskolans medlemskap i SDSN Northern Europe.

(9)(A) Studentmedverkan hållbar utveckling:

Under 2023:

- har hållbarhetsarbetet fortsatt genom studentdrivna projekt i Hållbarhetskontoret (Student Sustainability Office). I november fattade rektor beslut om samarbetsavtal om drift av hållbarhetskontoret mellan Södertörns högskola och Södertörns högskolas studentkår SöderS. Det övergripande syftet är att säkerställa att det studentdrivna Hållbarhetskontoret får det stöd som de behöver för att driva projekt som förbättrar hållbarhetsarbetet på Södertörns högskola.
- genomfördes högskolan studentsuppsatstävlingen "Hållbar uppsats" för tredje året i rad, med tre vinnare som belyste hållbarhet utifrån olika dimensioner.
- Hållbarhetskontoret hade i december ett studentdrivet projekt med bokloppis tillsammans med studentkårens andrahandsbokhandel.

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

Då det vid tidpunkten för denna redovisning inte finns någon dokumenterad uppföljning att tillgå för högskolans utvecklingsplan (UP) samt VP, så redovisas här endast uppskattad status rörande de inriktningar och uppdrag med koppling till indirekt miljöpåverkan som anges i högskolans VP 2023.

Uppskattad status uppdrag/inriktningar till verksamheten för perioden 2020-2025 i högskolans VP 2023 med koppling till indirekt miljöpåverkan:

(a) Samtliga institutioner ska adressera hållbar utveckling utifrån UP i sina VP.

STATUS: Inte uppnått/pågående.

Kommentar: Enligt vad som framkommit vid högskolans interna miljörevisioner är målet inte uppnått, då inte alla de verksamheter som reviderats genomfört detta i sina VP. Ett tillägg i SH VP 2024 som fastställdes oktober 2023 är att även hållbarhetspolicyn ska beaktas av alla organisatoriska enheter.

(b) Ny hållbarhetspolicy

STATUS: Uppnått/genomfört

Kommentar: Fastställd december 2022.

Pågående/2023: Implementeringen och kommunikation av policyn är påbörjad.

(c) Diskussioner kring hållbarhet i lärandemål förs i institutionsnämnder, i programråd och ämnesråd.

STATUS: Pågående

(d) Kommunikation kring hållbarhet

STATUS: Pågående

Åtgärder - kunskap och IT

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

WEBBEN

Miljö- och hållbarhetssidor medarbetarwebben, alla medarbetare:

Information om miljöledningssystemet och hållbarhetsarbetet. Information om att cykling laddplatser elbilar ges också via medarbetarwebben.

KOMPETENSUTVECKLING 2023

För alla medarbetare och chefer:

Högskolans hållbarhetsarbete på högskoleövergripande digitalt personalmöte, presenterades av högskolans rektorsråd hållbarhet. 230602.

Nyanställda:

Introduktion av miljöledningssystemet och hållbarhetsarbetet för nyanställda. Utbildningspass på Välkomstdag 2 för nyanställda, à 40 min. 230404 och 231010.

Ledning och chefer:

Presentation av resultaten från högskolans resvaneundersökning medarbetare (pendlingsresor, tjänsteresor och digitala möten), för Ledningsrådet (ledning, prefekter/motsvarande, rektorsråd, bibliotekschef, och kommunikationschef). 20231131.

Fakultetsnämndens grundutbildningsutskott:

Informationspunkt om högskolans och Fakultetsnämndens arbete med att främja hållbar utveckling inom utbildning och forskning. 230516.

För undervisande och forskande personal:

Hösten 2023. En serie på 5 lunchseminarier med tema hållbar utveckling. Arrangör: rektorsrådet hållbarhet. Ca 20 deltagare/ggn.

Högskolepedagogiks utbildning hållbar utveckling, undervisande personal:

- Enheten för högskolepedagogisk utveckling gav likt tidigare år kursen "Att designa undervisning med hållbarhetsperspektiv" (3 hp), med avslut i feb. 2023.
- I samarbete med SLU gavs kursen "Att utbilda för kritiskt tänkande och kritikalitet (2,5 hp)".
- Högskolans fortsättningskurs i högskolepedagogik, som ges årligen, innehöll ett pass med hållbarhetstema.

Om klimatutsläpp för medarbetare vid högskolans institutioner/motsvarande:

Dialoger kring klimatutsläpp från tjänsteresor med flyg:

Vårterminen 2023: Högskolans dåvarande rektorsråd besökte ett antal institutioner, avdelningar eller motsvarande för dialog kring klimatutsläpp från tjänsteresor med flyg baserat på högskolans klimatberäkning, à ca 45 min.

- Centre for Baltic and East European Studies, CBEES, feb 2023.
- Religionsvetenskap, mars 2023
- Media och kommunikationsvetenskap, mars 2023
- Pedagogik, april 2023
- Miljö och utveckling, maj 2023

Högskolan och institutionens största klimatutsläpp och förslag på åtgärder:

Höstterminen 2023: Presentation och efterföljande miniworkshop om högskolans samt institutionens störta växthusgasutsläpp respektive förslag på åtgärder, baserat på SH:s klimatberäkning. Hölls av rektorsråd hållbarhet och miljösamordnare vid:

- Institutionen för kultur och lärande, digitalt möte. 231027.
- Institutionen för historia och samtidsstudier. 231107.

Kompetens digitala möten, alla medarbetare:

Högskolans Digitala coach erbjuder utbildningar och stöd till medarbetarna i digitala verktyg och program såsom Zoom, Teams, OneDrive och hur man använder högskolans hybridsalar. Medarbetare kan också boka tid för support och som nyanställd kan man boka tid för personlig IT-introduktion.

Digitalt undervisningsstöd för lärare:

- Bibliotekets IKT-pedagoger ger stöd till undervisande personal inom digital pedagogik, hybrid undervisning och digitala verktyg som Zoom och Kaltura Capture.

- Med start 2023 så anordnas också Onsdagswebbinarer, där IKT-pedagogerna under 15 minuter pratar om och demonstrerar olika digitala verktyg som medarbetare på högskolan har tillgång till. Materialet går att se i efterhand via SH-play.

Digitala verktyg Medarbetarwebben, alla medarbetare:

På medarbetarwebben finns stöd- och guidematerial för verktyg/program som högskolan erbjuder för distansundervisning, distansarbete och videomöten.

REMM:

Information och inbjudningar till REMM-webbinarer har under 2023 delats till chefer och medarbetare inom relevanta verksamheter på SH. Medarbetare deltog vid Hybridresan 2.0., kring hur man skapar bra hybridmöten, 231115.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Serverar:

Fortsatt virtualisering av fysiska maskiner pågår och mer utnyttjande av molntjänster vilket medför mindre strömförbrukning i serverhallar. Högskolan börjar använda sig av Microsofts molntjänst Azure som ett komplement och framtida verktyg.

Skrivare/utskrifter:

För att minska antalet onödiga utskrifter har man valt en lösning för så kallade FollowMe-utskrifter, som innebär att högskolans skrivare för medarbetare kräver inloggning med kort och aktiv bekräftelse inom 24 h på vilka utskrifter som ska slutföras. Studenter kan nu koppla sig med sina datorer direkt till studenternas printsystem och behöver således inte starta upp högskolans datorer för att enkelt skriva ut. Kopiatorer/MFP-maskiner har sedan 2022 satts på att gå ner i strömsparläge snabbare samt att under nattetid stänges ner djupare.

Studentdatorer:

Fjärravstängning nattetid av studentdatorerna alla dagar i veckan. Virtuellt verktyg (Azure virtual desktop) arbetas fram för att underlätta för studenter att sitta hemma med sina datorer och bruka högskolans programvaror och licenser. På så sätt behöver de inte ta sig in till högskolan för att låna datorsalsdatorer för eget arbete. Plattformen kom på plats under hösten 2022. På sikt planeras det att kunna erbjuda hela moment med studenternas egna datorer hemifrån. På så sätt behöver vi inte köpa in nya kraftigare datorer till den salen under kommande läsår.

Upphandling/Inköp:

Miljökrav relaterade till energianvändning ställs vid IT-anskaffning. PC-datorer köps in med dels förlängd garantitid (5 år) för att öka livslängden på dem. Dels är det en på-platsen-garanti. Där leverantörens tekniker kommer till högskolan vid servicebehov, vilket minskar antalet resor för att lämna in dator på serviceverkstad, och därmed antas bidra till minskade utläpp. Högskolan kör nu på prov även samlat inköp via sin inköpskanal, då minskar antalet enstaka beställningar och det blir en samlad leverans av gods. Dvs minskade utsläpp från transporter.

I de lokaler som högskolan hyr från fastighetsägare 1 (Stiftelsen Clara):

Fastighetsägaren har fortsatt tittat på hur man kan styra ventilation i bokade salar. Man kan nu styra ventilation utifrån lokalbokningar i lokalbokningssystemet Timeedit för de större lokalerna/salarna. Vidare

tittar man nu på att kunna använda samma tänk kring mera lokala bokningar via pekskärmar i rummen. Målet är att även småsalar med pekskärm ska kännas av ventilationssystemet.

Ventilationsaggregat har också ställts ner på varvtal och tider är genomgångna så man startat igång aggregat senare och stänger ner tidigare. I styrning med närvarodetektorer och eller CO-mätare så går ventilation igång.

I de lokaler som högskolan hyr från fastighetsägare 2 (Akademiska hus):

- Närvarostyrning av belysning.
- Fastighetens driftsystem uppkopplade till överordnad styr/ övervakning
- Lindinvent behovs-/närvarostyrd till och frånluft med Lindinspekt överordnat system.
- Mätare uppkopplade till Akademiska hus energiportal.

Se även svar fråga 2.5 del 2

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

Södertörns högskola använder modern informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor genom ett löpande arbete med utveckling av de tekniska möjligheterna att använda digitala/resfria möten som ett alternativ till fysiska resor, både hos högskolans medarbetare/lokala arbetsplatser men även i flera mötes- och seminarierum.

Videomötesverktyg:

- För videomöten erbjuder högskolan programmen Zoom och Teams.
- I de fall andra myndigheter endast kallar till möten i Skype for business, som inte längre ingår i högskolans programutbud, har medarbetare i stället kunnat delta via Skypes webbapp.

-Information, stöd och utbildningar till medarbetare rörande digital teknik vid distansarbete och videomötesverktyg har skett under 2023, se redovisning fråga 8.

Telefonkonferens:

För flerpartsmöten via telefon finns möjlighet att låna konferenstelefoner.

Inspelning och livestreaming:

Genom SH medieproduktion finns möjlighet till exempelvis direktsändning/streamning av föreläsningar och evenemang, samt spela in och publicera onlineföreläsningar. Verksamheten är ett samarbete mellan högskolans bibliotek och medieteknikämnet vid Institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik. SH-play är högskolans egen videoportal och innehåller även verktyg för att producera sitt eget innehåll som videopresentationer och föreläsningar via applikationen Kaltura Capture. Lärare kan tex spela in presentationer i zoom, vilka de sedan via SH play delar med studenter via högskolans lärplattform.

Utrustning:

Hörlurar och kamera går att beställa via högskolans e-handelsplattform. Man kan även beställa och hämta ut headset och kamera via Infocenter, då de numer finns i lager. Det finns även utrustning att låna för anställda, både för två-parts och flerpartsvideomöten via digitalt bokningssystem för utlåning av utrusning.

Anpassning av möteslokaler:

Ny teknik med större skärmar i högskolans möteslokaler bidrar och syftar bla. till att underlätta

mötesdeltagande på videolänk. Högskolan har installerat teknik i ett antal mötesrum i personalytor för att underlätta digitala möten. Under 2023 har antalet sådana rum ökat från 15 till 23. Rummen är bestyckade med dator, skärm, kamera, högtalare och mikrofon. På datorerna finns installerat Zoom och Teams.

Hybridsalar:

Högskolan har 13 lärosalar som är utrustade med teknik som möjliggör hybrid undervisning.

Fjärråtkomst:

Möjlighet till distansarbete finns och möjliggörs genom fjärråtkomst till nät- och molntjänster. Med hjälp av verktyget direct access så når personalen med PC högskolans resurser i form av filservrar. Alla medarbetare har även tillgång till personligt lagringsutrymmen i molntjänsten OneDrive.

Fjärrsupport:

IT-tekniker kan lämna viss support med hjälp av en fjärrsupportapplikation. Högskolan kan i vissa fall även erbjuda att leverantören kommer hem till personalen och utför hårdvaruservice. Personal behöver därmed inte åka in till högskolan för att få sin dator undersökt eller få programvaror uppdaterade/installerade.

Installationsportaler:

Med hjälp av installationsportaler för både PC och Mac kan personalen själva installera vissa applikationer utan att behöva komma in till högskolan eller begära fjärrsupport.

REMM:

Högskolan deltar i REMM (Resfria möten i myndigheter) som leds av Trafikverket.

Kommentar

11. Kommentar om del 1 i redovisningen

Under året har högskolan deltagit aktivt i samarbeten och utbyten med andra lärosäten och myndigheter rörande miljö- och klimat. I SUHF:s Lärosätenas klimät nätverk och i nationella samverkansprojektet REMM – Resfria/digitala möten i myndigheter.

I REMM-samarbetet har Södertörns högskola 2023:

- Besvarat REMM:s Egenuppföljning 2023 – hur går arbetet med digitala möten i er myndighet?
- Genomfört årlig muntlig avstämning med REMM.

Del 2. Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp från tjänsteresor och transport

	Mängd CO ₂ (kg)	Mängd CO ₂ per årsarbetskraft (kg)
1.1a Flygresor under 50 mil	13 172,18	16,242
1.1b Bilresor	12 737,3	15,706
1.1c Tågresor	2,86	0,004
1.1d Bussresor	243,52	0,3
1.1e Maskiner och övriga fordon		0
1.3 Flygresor över 50 mil	305 523,05	376,724
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid 1.1a-e (exklusive flygresor över 50 mil)	26 155,86	32,251

Summering av utsläpp från tjänsteresor (1.1a-d och 1.3)

Mängd CO ₂ (kg)	Mängd CO ₂ per årsarbetskraft (kg)
331 678,91	408,975

Beskrivning av insamlat resultat

1.4 a) Beskriv vad som påverkat resultatet i positiv riktning

Övrigt (beskriv i kommentarsfältet)

Den totala summan av redovisade koldioxidutsläpp från tjänsteresor minskade med 29% 2023 jämfört med 2019, dvs innan pandemiåren. Och ökade 2023 med 24 % jämfört med 2022.

Utsläppsökningen jämfört med 2022 beror främst i ökning av antal och utsläpp från långa flygresor, som främst antas vara kopplade till högskolans kärnverksamhet inom forskning. Ökningen av flygresor beror troligen på en stegvis återgång till resvanor mer lika de man hade innan pandemin.

Pandemin innebar en drastisk minskning av genomförda tjänsteresor 2020 och även 2021 och en kraftig minskning av mängden koldioxidutsläpp från tjänsteresor, främst på grund av mycket få långa flygresor jämfört med tidigare år pga reserestriktioner. Samtidigt är digitala sätt att mötas numer rutin och ett säkert alternativ i många sammanhang, digitala webinarier och även konferenser etc. Det är dock svårt att utläsa några trender på lång sikt med förändrade resvanor och minskningar av koldioxidutsläpp.

Förändring totala koldioxidutsläppen kg/anställd: Totala koldioxidutsläppen från tjänsteresor i kg per anställd, har gått ner till ca 409 kg/ anställd 2023 jämfört med ca 686 kg/ anställd 2019. (för 2022 var summan dock bara 332 kg per anställd)

FLYG:

De totala koldioxidutsläppen från flygresor 2023 har jämfört med 2019 minskat med ca 28%, och ökade 2023 med 20% jämfört med 2022. Redovisade utsläpp från flygresor över 50 mil 2023 innebär en minskning med ca 27,5% jämfört med 2019, och ökade 2023 med ca 19% jämfört med 2022. Se ytterligare info svar fråga 1.4 b och 1.5 del 2.

1.4 a) Beskriv vad som påverkat resultatet i negativ riktning

Övrigt (beskriv i kommentarsfältet)

BIL: Utsläpp från bil ökar kraftigt mellan 2023 och 2022. Det beror till störst del på en drastisk ökning av bilresor med utbetald milersättning, både gällande antal och km.

För 2023 var dessa (884 st) bilresor 97589,5 km där huvuddelen (816 st) 85657 km gjordes med dieselbil och resulterade i ca 10220 kg CO₂-utsläpp. Medan 2022 var det 6 st bilresor med utbetald milersättning motsvarande 3891,4 km med Bensin/El-hybrid som resulterade i ca 313 kg CO₂-utsläpp. Högskolan får undersöka om ökningen beror på en reell ökning av antal resor eller snarare att fler sökt milersättning för de resor med privat bil som de gjort inom tjänsten. Den stora ökningen av utsläpp från bilresor är kopplad till högskolans kärnverksamhet utbildning.

FLYG:

För negativ påverkan flyg jämfört med 2022 se svar ovan på fråga 1.4 a) Beskrivning för positiv riktning.

1.4 b) Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa:

TÅG:

- Bara utsläpp från tågresor som fakturerats via resebyrån är med, likt föregående år. Då det inte på ett effektivt sätt går att skilja ut eventuellt överlapp mellan SJ:s och resebyråns utsläppsrapporter. Resebyråns utsläppsrapporter verkar dock innehålla majoriteten (ca 99%) av de resor som gjorts med SJ.
- Tågresor med lokal-/pendeltågstrafik är inte med då de bedöms för svåra att uppskatta effektivt med nuvarande uppgifter. Se vidare under 1.5 del 2.
- Likt tidigare år redovisas inte utsläpp från utrikes tågresor, tex i eller till Europa, då vi inte dagsläget inte får tillräckligt med data från resebyrån över detta. Detta är något som högskolan planerar att titta närmare under 2024. Enda tågresorna utanför Sverige som är med i redovisningen är de till Oslo och Köpenhamn, då de finns med i resebyråns statistik.
- Marktransporter med tåg gjorda med Arlanda express, uppskattas av resebyrån och Arlanda express ge 0,0 kg utsläpp då det går på bra miljöval el.

BIL: Se 1.5 hur uppgifterna tagits fram.

BUSS:

För buss har vi med

- Utsläpp från huvuddelen av resor med abonnerade bussar
- Utsläpp marktransporter med buss till flygplats i Sverige bokade via resebyrån.

För buss har vi inte med:

- Myndigheten abonnerar få bussar på ett år. Utsläppen från några abonnerade bussar är inte med i

redovisningen, då det inte varit möjligt att få fram uppgifter för att beräkna detta.

- Egna utlägg eller bussresor med kollektivtrafik är inte med alls, då vi inte får tillräckligt med information från våra ekonomisystem för att beräkna detta idag.

- Inte heller ev marktransport med buss utomlands är med, då resebyrån inte redovisar utsläpp från dessa.

Se fråga 1.5 för ytterligare info.

FÄRJA: Utsläpp från färja är inte med. Då resebyrån inte tillhandahåller miljöstatistik över detta i dagsläget och vi inte har något effektivt sätt att beräkna detta på.

PLANERADE ÅTGÄRDER: Vår förhoppning är att framöver titta på vilken mer information vi kan få i framtiden från våra system, resebyrå och leverantörer för att uppskatta koldioxidutsläpp från resor där vi idag har för lite information.

1.5 Hur är uppgifterna framtagna?

- * Eget uppföljningssystem
- * Leverantörsuppgifter
- * Uppskattning (förklara på vilket sätt i kommentarsfältet)

FLYG: Värdena för koldioxidutsläpp från flyg fås likt tidigare år från resebyrån. Höghöjdseffekten är inte med i värdena för koldioxid för flyg, då nuvarande resebyrån inte tar med det. Inte heller koldioxidekvivalenter ges av resebyrån. Se även 1.4 a och 1.5 del 2 hur uppgifterna är framtagna.

TÅG: Värdena för koldioxidutsläpp från tåg fås likt tidigare år från resebyrån.

BIL: - Utsläpp för hyrbil fås från miljöstatistik från hyrbilsleverantör. Koldioxidutsläpp för hyrbil är bara med om den bokats via hyrbilsleverantörer eller resebyrån. Vi har för lite information rörande hyrbilresor som bokats på annat sätt i våra system för att beräkna utsläpp. Se även 1.4.

- Egen bil i tjänsten milersättning: På samma sätt som tidigare utifrån uppgifter som fås via vårt ekonomisystem och utbetald reseersättning. CO₂-uppskattning utifrån totalt antal ersatta km och angiven drivmedelstyp via senaste schablonmallen. From 2019 har vi uppgifter om drivmedel vid utbetald ersättning, (se även 1.4 a del 2).

- Taxi: Dels likt tidigare år. Uppskattningar av CO₂ via senaste schablonmallen för dels fakturerade taxiresor utifrån pris (inrikes) och utifrån antal fakturerade taxiresor (utrikes). För taxiresor bokade via resebyrån är bara resebyråns utsläppsdata från marktransporter med taxi i Sverige med i redovisningen, då de inte redovisar några utsläpp från taxiresor utomlands.

BUSS: CO₂-utsläpp för bussresor med abonnerad buss beräknar vi i både via km i Naturvårdsverkets schablonmall i kategorin Buss - egen (ägs av myndighet eller hyrd), samt via utsläppsvärden från de leverantörer, då de oftast blir mindre än för samma km i schablonmallen, där man inte kan välja drivmedel för hyrda bussar. Utsläpp från inrikes marktransporter med buss bokade via resebyrån är med och fås via miljöstatistik från resebyrån.

1.6 Uppföljningsmått i svaren på frågorna är baserade på:

- * Schablon som Naturvårdsverket tillhandahåller

* Andra sätt eller metoder (beskriv i kommentarsfältet)

FLYG OCH TÅG: CO₂-utsläpp för flyg och tågresor baseras på statistik från resebyrå

BIL:

Hyrbil: miljöstatistik från hyrbilsfirma

Egen bil i tjänsten/utbetald milersättning: CO₂ beräknats i NVV:s senaste schablonmall utifrån uppgifter på reseersättning om antal km och drivmedelstyp som hämtats från eget lönesystem.

Taxi: uppskattas främst via NVV:s senaste schablonmall mha uppgifter från eget ekonomisystem och fakturor. Sedan 2021 är även koldioxidutsläpp från marktransporter med inrikes taxi som fås via resebyråns miljöstatistik med.

BUSS: CO₂ för abonnerad buss fås dels via km i Naturvårdsverkets schablonmall i kategorin Buss - egen (ägs av myndighet eller hyrd). Dels via uppgifter om utsläpp som fås via flera bussleverantör. From 2020 är även CO₂-utsläpp från inrikes marktransporter med buss med som fås via resebyrå med.

Med schablonmall avses här den senaste versionen av Schablonmall för beräkning av koldioxidutsläpp, version feb 2024 som tillhandahålls via

<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljomal-och-miljoledning/miljoledning-i-staten/arl-ig-rapportering-for-miljoledning-i-staten/>

Energianvändning

2.1 a) Verksamhetsel - årlig energianvändning i kilowattimmar (kWh) totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter (m²)

	kWh	kWh/å.a.	kWh/m ²
Verksamhetsel	3 829 905	4 722,448	51,703

2.1 b) Övrig energianvändning - årlig energianvändning i kilowattimmar (kWh) totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter (m²)

	kWh	kWh/å.a.	kWh/m ²
Fastighetsel		0	0
Värme	5 576 465	6 876,036	75,281
Kyla	989 280	1 219,827	13,355

Summering av energianvändning (2.1a-b)

Mängd kWh (kWh)	Mängd kWh per årsarbetskraft (kWh/å.a.)	Mängd kWh per kvadratmeter (kWh/m ²)
10 395 650	12 818,311	140,34

Energianvändning utanför lokaler

Energianvändning utanför lokaler, kWh:

0 kWh

Beskriv vilken typ av energianvändning utanför lokaler som avses:

-

Normalårskorrigerering

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad?

Nej

Andel förnybar energi

2.3 Sammanlagd andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent).

87 %

Verksamhetsel (%)	Fastighetsel (%)	Värme (%)	Kyla (%)	Eventuell energianvändning utanför lokaler (%)
78		90,2	100	

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens gällande avtal?

Delvis

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare?

Ja (beskriv åtgärder i kommentarsfältet)

Ja högskolan samverkar löpande med sina två fastighetsägare för att minska energiförbrukningen. Och from hösten 2022 fram till mars 2023 har samverkan också skett mellan högskolan och fastighetsägarna genom att genomföra energibesparande åtgärder kopplat till regeringsuppdraget "Energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen". Regeringsuppdraget att minska sin energianvändning och återrapportera energianvändning och energibesparande åtgärder varje månad gällde fram till mars 2023. Högskolan har dock sett anledning att hålla i detta och fortsatt aktivt vidta åtgärder som minskar energikostnaderna.

I de lokaler som vi hyr från fastighetsägare nr 1 (Stiftelsen Clara):

Där utgör högskolan enda hyresgästen och fastighetsägaren är drivande i att bedriva ett aktivt energispararbete. Under 2023 har åtgärder kopplad till utslussning av lysrör och kompaktlysror, som ersatts med LED, påbörjat i november 2022, bidragit till minskad elförbrukningen. Trenden spås fortsätta under 2024. Belysningstider är genomgångna så att byggnader är mer "nedsläkta" kväll och helg. Högskolan jobbar också aktivt tillsammans med fastighetsägaren kring en ytterligare utbyggnad av solcellspark.

I de lokaler som vi hyr från Fastighetsägare nr 2. (Akademiska hus), har följande åtgärder bidragit till minskad energiförbrukning 2023:

Byggnad 1 (ANA 12) belysningsbyte i 3 stycken föreläsningssalar, avslagen markvärme och belysningsbyte i garage. Byte av återvinningsbatterier, fläktar och pumpar samt installation av tilläggsruta på insida fönster

samt införande av behovsstyrd ventilation.

Byggnad 2 (ANA 14) ändrad styrfunktion till värmeåtervinning. För att minska elförbrukning har även följande genomförts, balansering samt injustering av ventilationsaggregat . Minskad drifttid helgdagar, semester och lov för ventilationsaggregat .

Se även svar på fråga 9, del 1.

Beskrivning av insamlat resultat

2.6 a) Beskriv vad som påverkat resultatet i positiv riktning

Övrigt (beskriv i kommentarsfältet)

Högskolans fastighetsägare 1 (Stiftelsen Clara):

VÄRME: Positiv påverkan av att termostatventiler på över 500 radiatorer har bytts ut under 2023, detta för att ett flertal börjat fungera dåligt och släppte ut värme där det inte erfordrades.

EL: positiv påverkan se svar fråga 2.5.

Högskolans fastighetsägare 2 (Akademiska hus):

Elförbrukningen och kylanvändningen har minskat till följd av minskade drifttider för ventiationsaggregat, samt minskad elförbrukning på grund av belysningsbyten.

2.6 a) Beskriv vad som påverkat resultatet i negativ riktning

Övrigt (beskriv i kommentarsfältet)

Fastighetsägare 1:

Värme: Negativt påverkan på energiförbrukningen pga att det har varit ett kallare väder speciellt eftersom fastighetsägaren "bytt ut" en fasad. Den gamla revs bort och ny med tjockare isolering byggdes upp.

KYLA: Negativ påverkan. Nytt expansionskärl installerades 2023 med en avgasare, med initial negativ påverkan med ökad energikonsumtion.

EL: Negativ påverkan, under mars behövde delar av fastigheten (MD) värmas upp med hjälp av elvärme då fasaden byttes ut.

Fastighetsägare 2:

Ökningen av fjärrvärmens beror till störst del av en kall vinter.

2.6 b) Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa:

-

2.7 Hur är uppgifterna framtagna?

- * Eget uppföljningssystem
- * Leverantörsuppgifter

Miljökrav i upphandlingar

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

Totalt antal (st)	Antal med miljökrav (st)	Andel med miljökrav (%)
12 690	9 487	75

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärde där energikrav enligt förordningen (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, byggnader och tjänster har ställts

Antal upphandlingar över tröskelvärde

0 st

Kommentar till redovisningen av antal upphandlingar över tröskelvärde:

Inte aktuellt, inget att rapportera här.

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, byggnader och tjänster inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärde, ange skälen för det.

-

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader?

Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande eller inköp?

-

Om nej, ange skälen för det:

-

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av registrerade upphandlingar och avrop per år

Totala värdet (kr)	Värdet med miljökrav (kr)	Andel med miljökrav (%)
79 953 019	52 434 071	66

Beskrivning av insamlat resultat

3.5 a) Beskriv vad som har påverkat resultatet i positiv riktning.

-

3.5 a) Beskriv vad som har påverkat resultatet i negativ riktning.

- * Nya mätmetoder
- * Övrigt (beskriv i kommentarsfältet)

P.g.a. personalbyte har statistik tagits fram på annat sätt än föregående år. Detta år har högskolan med samtliga inköp i det redovisade totala värdet, dvs inkl. inköp /direktupphandlingar under 100 000 kr, vilket vi

tidigare år angivit att vi inte haft med. Vi antar att få eller inga miljökrav ställts vid direktupphandlingar under 100 000 kr och har heller ingen möjlighet att ta reda på om miljökrav ställts vid dessa direktupphandlingar. Detta bidrar till att vi redovisar en avsevärt mindre andel upphandlingar med miljökrav för 2023 jämfört med föregående år (2022 av det totala antalet 94%, av det totala värdet 82%)

3.5 b) Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa:

Under 2024 kommer vi se över hur vi kan vidareutveckla interna rutiner och interna uppföljningssystem inför nästkommande redovisning.

3.6 Hur är uppgifterna framtagna?

- * Eget uppföljningssystem
- * Uppskattning (förklara på vilket sätt i kommentarsfältet)

Eget uppföljningssystem utifrån ekomisystem.

Antal upphandlingar

Vi räknar oavsett typ av avtal en faktura/post i ekomisystemet som en upphandling. Tex blir varje delfaktura på ett avtal en upphandling. Detta för att andelen ska bli rätt.

Frivilliga frågor

Frågor om antal resfria möten och antal tjänsteresor

	Antal (st)	Antal/å.a. (st)
Antal resfria/digitala möten totalt och per årsarbetskraft	21 130	26,054
Antal tjänsteresor totalt och per årsarbetskraft	3 417	4,213

Förklaring till resultatet - antal digitala möten och antal tjänsteresor

Hur är uppgifterna framtagna?

- * Leverantörsuppgifter
- * Uppskattning (förklara på vilket sätt i kommentarsfältet)

Digitala möten:

ZOOM: Datat är hämtat från Zooms Dashboard genom fliken Meetings. Datat är uttaget månadsvis med sökordet Personal under kategorin Host, för att få fram möten initierade av bara personal. För varje månad så generas en csv-fil som sedan importeras i excel. Där filtreras möten med färre än 3 deltagare bort. Detta ger 12518 st möten via Zoom 2023 (2022: 29413 st redovisade Zoom-möten)

TEAMS: data från följande rapport från systemet: TeamsUserActivityUserDetail, kolumn. Meetings Organized Count (vilket ska motsvara antal möten organiserade av medarbetare vid högskolan) för 180 dagar (perioden 20230724-20240121) Sen gånger 2 för att uppskatta antal möten för helår 2023. Det blir 8612 st

möten i Teams (4306 *2) (motsvarande helårssiffra för 2022 var 9286 st möten) Här har vi likt tidigare år filtrerat bort studenternas möten, så att det bara ska vara möten gjorda av anställda.

Antal tjänsteresor:

FLYG (716 st): Antal flygresor baseras likt tidigare år på antal totalt köpta enkelbiljetter från resebyrån, som delas med 2 för att uppskatta antal t.o.r-resor med flyg.

TÅG (909 st): Antal tågresor baseras likt tidigare år på antal totalt köpta enkelbiljetter från resebyrån, som delas med 2 för att uppskatta antal t.o.r-resor med tåg.

BIL (1040 st):

Hyrbil: Uppskattning likt tidigare år att varje fakturerad hyrd bilresa i ekonomisystem motsvarar en t.o.r-resa. Även antal hyrbilar fakturerade via resebyrån ingår i detta antal fr.o.m. i år. Men hyrbilsresor som antas vara del av annan resa har sorterats bort.

Egen bil i tjänsten: På samma sätt som tidigare utifrån uppgifter som fås via personalsystem rörande utbetald milersättning, och uppskattning att en utbetalning motsvarar en t.o.r-resa.

Taxi: Likt tidigare år, uppskattning att t.o.r-resor motsvarar antal betalningar/fakturor eller egna utlägg för taxi i ekonomisystem. Taxiresor som antas vara del av annan resa har sorterats bort.

BUSS (752 st), BÅT (320 st) se info under beskrivning av resultat nedan

Beskrivning av insamlat resultat

ANTAL DIGITALA MÖTEN:

Viss minskning beror av ändring av metod för mätning av antal möten i Teams. Tidigare år räknade vi på "Meetings Count" i Teams i stället som för i år på "Meetings Organized Count", i enlighet med nuvarande vägledning (Läs mer info nedan*). Men det har också skett en reell minskning av antal digitala möten i Teams och Zoom.

Om man jämför med 2022 års resfria möten i Zoom och Teams, med samma metod för Teams som i år (räknat på Meetings Organized Count) så uppskattas förra årets värden tot vara 38699 möten samt 48 möten per person att jämföra med de vi redovisat för 2023.

Minskningen kan dels ha att göra med att fler arbetar på plats, trots att det fortsatt finns möjlighet till samma distansavtal, med upptill 50% av arbetstiden förlagd hemifrån. Men den stora minskningen beror på en stor nedgång av registerade möten i Zoom. Den mest betydande förklaringen till nedgången i Zoom antas bero på att högskolans distansundervisning, som sker via Zoom, har gått ner under 2023. Majoriteten av undervisningen sker nu på plats, även om högskolan fortfarande har kurser som endast går på distans.

*)tidigare år har vi redovisat "Meetings Count" för Teams (totala alla möten som medarbetare deltagit i), istället för som 2023 "Meetings Organized Count" (möten som medarbetare organiserat), i enlighet med nuvarande instruktioner. Jämförelse av uppskattat värde för "Meetings Count i Teams" 2023 och 2022 visar dock att antal mötena i Teams ändå gått ner, 2023: 26562 st möten (=13281*2), 2022: 30314 st möten

ANTAL RESOR:

BUSS: Ändrad mätmetod för antal resor med buss dels from 2022 och sen ytterligare from i år bidrar till en ökning av redovisade bussresor de senaste två åren och ytterligare i år jämfört med tidigare år (se nedan **). Men troligen innebär det ingen betydande reell ökning. Då antalet fakturerande abonnerade bussresor ligger på en ganska stabilt låg nivå, år efter år. Och medarbetares bussresor i tjänsten med SL antas också ske löpande bara att vi inte haft med dem tidigare.

BÅT/FÄRJA:

Delvis ändrad mätmetod för antal resor med båt/färja som fakturerats direkt till högskolan bidrar till en ökning av redovisat antal resor med båt, men inte en reell ökning. (se nedan ***) För de båtresor som fakturerats via resebyrån så verkar det ha skett en reell ökning av båtresor, i princip en fördubbling av båtresor fakturerade via resebyrån 2023 jämfört med 2022. Här har vi räknat antal kostnadsposter från i resebyråns statistik som en t.o.r-båtresa likt tidigare.

BIL: Bilresorna har ökat mycket 2023 jämfört med 2022 pga en drastisk ökning av utbetald milersättning mellan åren. Vi vet dock inte om det är en reell ökning eller bara att fler valt att ansöka om milersättning för bilresor med privat bil i tjänsten under 2023. Vi kommer undersöka detta under 2024.

**) Fr.o.m. redovisning av 2022 års värden som uppskattas antal resor med abonnerad buss motsvara antal passagerare som deltagit per fakturerad bussresa, i de fall denna information har kunnat fås via underlag i ekonomisystemet. I stället för som tidigare bara utifrån antal fakturor, vilket bidrar till en ökning av redovisat antal bussresor from 2022 års redovisning. Fr.o.m. årets redovisning har vi också med bussresor med Stockholms lokaltrafik (SL) som fakturerats till högskolan, utifrån underlag i vårt ekonomisystem. Där antal köpta 75 min biljetter delat på 2 uppskattats motsvara en t.o.r.-resa.

***) Tidigare har vi uppskattat varje faktura som en båtresa. Nu har vi uppskattat antal genom gånger antal personer som deltagit per båtresa fakturerad direkt till högskolan, i de fall denna information har kunnat fås via underlag i ekonomisystemet (leverantörsfakturor eller underlag vid egna utlägg).

Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa
Antal digitala möten

Digital undervisning som skett under 2023 ingår fortfarande i redovisade digitala möten då de sker i Zoom och oftast bokas av en medarbetare. Detta gör att det kan vara svårt att utläsa trender för just resfria möten kopplat med trender för tjänteresor.

Antal resor:

Uppskattningen innebär troligen en viss överskattning av antalet t.o.r med tåg inrikes, då alla köpta enkelbiljetter troligen inte inneburit en hemresa med tåg.

Tåg och buss med kollektivtrafik, utöver fakturerade bussresor med SL, är inte med, då vi saknar möjlighet att räkna ut det på ett tidseffektivt sätt.

Antal internationella tågresor utanför Norge och Danmark är inte med. Men vi kommer se över hur vi kan beräkna detta för egen måluppföljning.

Det kan finns underrapportering av bilresor med privatbil i tjänsten i våra system bl.a. pga att man inte

begär ut milersättning för resor med privatbil. Genom resvaneundersökning högskolan 2023 också utöver de uppgifter som finns i personalsystem undersökt hur många bilresor som medarbetare görs i tjänsten via enkät.

Frågor om energi

Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för energieffektiviseringsarbete?

Nej

Producerar myndigheten egen förnybar energi?

Ja

Om ja, hur mycket?

16 560 kWh

Specificera typ av energi

Solcell

Frågor om avrop

Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav utöver ramavtalets krav, där så har varit möjligt?

Ja

Om ja, ange vilka ramavtal det gäller, omfattning i kronor och antal, samt vilka miljökrav som ställts

Städ – miljökrav för kemisk-tekniska produkter, kosmetiska produkter och pappersprodukter: 6 144 553 kr.

Kaffeautomater – Energiklass A+, löpande beställningar: 326 399 kr.

Vattenautomater – transport med vatten sker med miljövänliga fordon och klassade enligt Euro 5. Summa 6 300 kr.

Ärendehanteringssystem – PUE-tal: 478 335 kr

Managementtjänster – Verksamhets- och organisationsutveckling: Enkät för nytt kandidatprogram, krav om att efterfölja högskolan interna hållbarhetspolicy: 25 000 kr.